

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 27.5.2008
KOM(2008) 320 v konečném znění

2008/0107 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY,

**kterým se členské státy zmocňují, aby v zájmu Evropského společenství ratifikovaly
úmluvu Mezinárodní organizace práce o práci v odvětví rybolovu z roku 2007
(úmluva 188)**

(předložený Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Úmluva č. 188 Mezinárodní organizace práce (dále jen „MOP“) o práci v odvětví rybolovu (dále jen „úmluva 188“) byla přijata v červnu 2007 na 96. zasedání Mezinárodní konference práce.

Přijetí úmluvy 188 se stalo nezbytným po přijetí konsolidované úmluvy MOP o práci na moři v únoru 2006¹. Odvětví rybolovu bylo z oblasti působnosti úmluvy o práci na moři vyňato. V roce 2003 začal úřad MOP a tři složky MOP (vlády, zaměstnavatelé, zaměstnanci) pracovat na aktualizované a komplexní mezinárodní pracovní normě pro odvětví rybolovu, která by rybářům na celém světě poskytovala odpovídající ochranu a kterou by ratifikoval velký počet zemí.

Cílem úmluvy 188 je stanovit minimální mezinárodní normy pro odvětví rybolovu. Reviduje proto úmluvu o minimálním věku (u rybářů) z roku 1959 (č. 112), úmluvu o lékařských prohlídkách (u rybářů) z roku 1959 (č. 113), úmluvu o rybářských stanovách z roku 1959 (č. 114) a úmluvu o ubytovacích prostorách pro posádku (u rybářů) z roku 1966 (č. 126); řeší i další důležité otázky, jako jsou bezpečnost a ochrana zdraví při práci, obsazení posádkou a doba odpočinku, seznam posádky, repatriace, zaměstnávání a umístování, sociální zabezpečení a dodržování a prosazování.

Součástí úmluvy 188 je doporučení 199 o práci v odvětví rybolovu, které bylo přijato na zasedání Mezinárodní konference práce v červnu 2007.

Hlavním cílem úmluvy z roku 2007 je dosáhnout rovnocenných podmínek v odvětví rybolovu a udržet je tím, že budou podporovány důstojné životní a pracovní podmínky pro rybáře a spravedlivější celosvětové podmínky hospodářské soutěže, a tím zvýšit nízký počet ratifikací mnohých úmluv v oblasti práce na moři.

EU se velkou měrou podílela na jednáních a na dokončení úmluvy 188 tím, že prováděla koordinaci EU. V rámci koordinace EU bylo následně během diskuzí v letech 2004, 2005 a 2007 přihlédnuto k soudržnosti a slučitelnosti ustanovení MOP a *acquis communautaire*. To se týkalo zejména oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení, která spadá do výlučné pravomoci Společenství, jak vyplývá z nařízení Rady (ES) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství, které bylo přijato podle článku 42 Smlouvy o ES. Ustanovení čl. 13 odst. 2 písm. c) a článku 14b nařízení (ES) č. 1408/71 stanoví zvláštní pravidla pro námořníky a rybáře.

Působnost nařízení (ES) č. 1408/71 byla rozšířena na státní příslušníky třetích zemí nařízením (ES) č. 859/2003 ze dne 14. května 2003. Toto nařízení stanoví pravidla

¹ Rada zmocnila členské státy, aby ratifikovaly úmluvu o práci na moři, rozhodnutím 2007/431/ES ze dne 7. června 2007 (Úř. věst. L 161, 22.6.2007, s. 63).

použitelná na státní příslušníky třetích zemí a při pohybu po EU poskytuje stejná práva na ochranu v oblasti sociálního zabezpečení jako občanům EU. Nařízení (ES) č. 1408/71 bude v příhodné době nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, jakmile bude přijat nový návrh prováděcího nařízení.

Podle znění MOP nese odpovědnost stát vlajky i stát pobytu, avšak pro různé oblasti sociálního zabezpečení, zatímco podle právních předpisů EU na základě nařízení (ES) č. 1408/71 a (ES) č. 883/2004 se zpravidla za zemi, jejíž právní předpisy v oblasti sociálního zabezpečení by se měly použít, označuje stát vlajky.

Za účelem regulace případných právních konfliktů mezi úmluvou z roku 2007 a *acquis communautaire* ES o koordinaci systémů sociálního zabezpečení byla do textu úmluvy zahrnuta ochranná doložka (článek 37). Účelem této doložky je zajistit, aby v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení měly přednost příslušné právní předpisy ES, pokud úmluva stanoví v této záležitosti jinak.

Podle judikatury AETR Soudního dvora o vnějších pravomocích nesmí členské státy ratifikovat úmluvu z roku 2007 bez zmocnění Společenství, protože její ustanovení týkající se koordinace systémů sociálního zabezpečení ovlivňují výkon výlučné pravomoci Společenství v této oblasti.

S cílem zabezpečit dodržování sdílení pravomocí Společenstvím a členskými státy stanovené ve Smlouvě Komise v této souvislosti navrhuje, aby Rada v zájmu Společenství zmocnila členské státy k ratifikaci úmluvy 188.

• **Obecné souvislosti**

Úmluva 188 je v souladu s mandátem MOP, který zahrnuje stanovení mezinárodních pracovních norem pro odvětví rybolovu s cílem podpořit důstojné pracovní podmínky pro rybáře. Úmluva 188 přihlíží ke skutečnosti, že vzhledem ke specifické povaze tohoto odvětví a specifickým pracovním i životním podmínkám potřebují rybáři zvláštní ochranu.

Úmluva stanoví normy rozdělené do devíti skupin: I) definice a oblast působnosti, II) obecné zásady, III) minimální požadavky na práci na palubě rybářských plavidel, IV) pracovní podmínky, V) ubytování a stravování, VI) lékařská péče, ochrana zdraví a sociální zabezpečení, VII) dodržování a prosazování, VIII) změna příloh I, II a III a IX) závěrečná ustanovení.

Za účelem provádění vyžaduje úmluva 188, aby jak státy vlajky, tak přístavní státy zavedly systém pro její dodržování a prosazování. Úmluva stanoví i doložku o „zákazu příznivějšího zacházení“ s cílem zabezpečit, aby se s loďmi států, které úmluvu neratifikovaly, nezacházelo lépe než s rybářskými plavidly plujícími pod vlajkou státu, který úmluvu ratifikoval.

Pro velké množství oblastí, na které se vztahuje úmluva o práci na moři, existují právní předpisy Společenství vycházející z článků 42, 71, 137 a 138 Smlouvy. Velká část ustanovení úmluvy z roku 2007 se týká záležitostí, které patří do sdílené pravomoci. K výkonu pravomoci Společenství dochází mimo jiné v oblastech, jako jsou pracovní právo, pracovní podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví, ubytování a bezpečnostní

požadavky na konstrukci a údržbu rybářských plavidel. Dohody EU se třetími zeměmi o partnerství v odvětví rybolovu rovněž obsahují sociální doložku, která zohledňuje normy MOP.

Modrá kniha o námořní politice EU (Integrovaná námořní politika pro Evropskou unii) podporuje ratifikaci a uplatňování mezinárodních úmluv o práci v námořních odvětvích, včetně úmluvy 188.

- **Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu**

Na oblast upravovanou návrhem se nevztahují žádné platné předpisy.

- **Soulad s ostatními politikami a cíli Unie**

Nevztahuje se na tento návrh.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace zúčastněných stran**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

- **Posouzení dopadů**

Nevztahuje se na tento návrh.

Není proto třeba posuzovat několik možností.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

- **Shrnutí navrhovaných opatření**

V používání pravidel Společenství týkajících se oblastí, na které se vztahuje úmluva 188, by se mělo pokračovat a zbytku světa by se mělo dát jasně najevo, jaký význam Společenství přikládá úmluvě 188 a pracovním a životním podmínkám rybářů.

Narozdíl od jiných mezinárodních fór není součástí provozních pravidel MOP postup formálního podpisu před ratifikací. V případě MOP se podpis nahrazuje hlasovacím postupem, který vede k přijetí a je rovnocenný podpisu. Úmluva, o kterou se jedná, byla přijata hlasováním dne 14. června 2007 na Mezinárodní konferenci práce, ale ještě nevstoupila v platnost. I když k úmluvě mohou přistoupit jen státy, Komise se jménem Evropského společenství úzce podílela na přípravách a jednáních v rámci koordinace Evropské unie.

Vzhledem k tripartitní povaze MOP se jednání a hlasování pro přijetí úmluvy 188 zúčastnily vlády a zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců. Komise rovněž napomohla

koordinaci EU tím, že ve spolupráci s předsednictvím EU uspořádala setkání odborníků z členských států a konzultace s EU a mezinárodními sociálními partnery. Komise se účastnila jako aktivní pozorovatel. Je třeba zdůraznit nutnost toho, aby tato úmluva vstoupila v platnost co nejdříve.

Vzhledem k tomu, že pravomoc v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení má Společenství, členské státy nemohou úmluvu ratifikovat bez zmocnění Společenství. Komise navrhuje, aby Rada v zájmu Společenství zmocnila členské státy k ratifikaci úmluvy 188.

Navrhované rozhodnutí proto členským státům umožní neprodleně přijmout všechna opatření potřebná k ratifikaci a podpoří je v tom.

- **Právní základ**

Článek 42 Smlouvy o ES.

- **Zásada subsidiarity**

Návrh spadá do výlučné pravomoci Společenství. Zásada subsidiarity se proto neuplatní.

- **Zásada proporcionality**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality z tohoto důvodu / těchto důvodů:

Nevztahuje se na tento návrh.

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Volba nástrojů**

Navrhované nástroje: jiné.

Jiné prostředky by nebyly přiměřené z tohoto důvodu / těchto důvodů:

Nevztahuje se na tento návrh a není přiměřené.

4. **ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY**

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Společenství.

5. **DALŠÍ INFORMACE**

- **Podrobné vysvětlení návrhu**

Nevztahuje se na tento návrh.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se členské státy zmocňují, aby v zájmu Evropského společenství ratifikovaly úmluvu Mezinárodní organizace práce o práci v odvětví rybolovu z roku 2007 (úmluva 188)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 42 ve spojení s čl. 300 odst. 2 prvním pododstavcem první větou a čl. 300 odst. 3 prvním pododstavcem uvedené smlouvy,

s ohledem na návrh Komise²,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu³,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Úmluva č. 188 Mezinárodní organizace práce o práci v odvětví rybolovu (dále jen „úmluva“ a „MOP“) byla přijata dne 14. června 2007 v Ženevě na zasedání námořního odvětví Mezinárodní konference práce MOP, přičemž všichni zástupci členských států EU hlasovali ve prospěch přijetí⁴.
- (2) Zásadním přínosem úmluvy pro odvětví rybolovu na mezinárodní úrovni je podpora důstojných pracovních podmínek pro rybáře a spravedlivějších podmínek hospodářské soutěže pro majitele rybářských plavidel, a proto je žádoucí, aby ustanovení úmluvy byla provedena co nejdříve.
- (3) Komise, Rada a Evropský parlament podporují ratifikaci mezinárodních úmluv o práci, které MOP klasifikovala jako aktuální, což přispívá ke snahám EU o podporu slušné práce pro všechny v rámci EU i mimo ni⁵.
- (4) Ustanovení čl. 19 odst. 8 stanov MOP uvádí, že „přijetí jakékoli úmluvy či doporučení konferencí nebo ratifikace jakékoli úmluvy členem v žádném případě nemá vliv na zákon, rozhodnutí, obyčej nebo dohodu, které zajišťují příznivější podmínky dotčených pracovníků než podmínky stanovené úmluvou či doporučením“.

² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

³ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

⁴ MOP, Mezinárodní konference práce, předběžný záznam, 96. zasedání, Ženeva 2007, č. 12 a č. 25.

⁵ KOM(2006) 249 v konečném znění a SEK(2006) 643; závěry Rady ze dne 30. listopadu a 1. prosince 2006, 2767. zasedání; usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. května 2007 o podpoře slušné práce pro všechny.

- (5) Některá ustanovení úmluvy spadají do výlučné pravomoci Společenství v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení.
- (6) Společenství nemůže ratifikovat úmluvu, jelikož jejími stranami mohou být pouze státy.
- (7) Rada by proto měla zmocnit členské státy, které jsou vázány pravidly Společenství v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení na základě článku 42 Smlouvy, k ratifikaci úmluvy v zájmu Společenství za podmínek stanovených tímto rozhodnutím,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Členské státy se zmocňují k ratifikaci úmluvy Mezinárodní organizace práce o práci v odvětví rybolovu z roku 2007, přijaté dne 14. června 2007, pokud jde o části spadající do pravomoci Společenství.

Článek 2

Členské státy by měly vyvinout úsilí, aby co nejdříve, nejlépe do 31. prosince 2012, učinily nezbytné kroky k uložení svých ratifikačních listin k úmluvě u generálního ředitele Mezinárodního úřadu práce. Rada informace o pokroku v oblasti ratifikace přezkoumá do ledna roku 2012.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno členskými státem v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu dne [...].

*Za Radu
předseda / předsedkyně*